

Satamankankaan asemakaava

Elinvoimalautakunta 12.06.2024 § 45

Valmistelu

Kaavoitusarkkitehti Saija Alakare 3.6.2023, puh. 050 410 2969.

Kaavoitus on valmistellut Satamankankaan asemakaavan. Kemin kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää kaavamuutoksen 22.11.2021 § 409 hyväksytyin kaavoituskatsauksen yhteydessä.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa metsäinen merenranta-alue asumisen käyttöön.

Valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaluonnokset olivat julkisesti nähtävillä 8.1. - 8.2.2024. Lausuntoja saatiin Lapin ELY-keskukselta, Kemin Energia ja Vesi Oy:ltä ja Tornionlaakson museolta. Mielenpitoja jätettiin 3 kpl. Valmisteluvaiheen palaute ja niihin laaditut vastineet on koottu erilliseksi yhteenvedoksi. Nähtävilläpidon yhteydessä järjestettiin myös nettikysely vaihtoehtoista, jonka vastausten perusteella elinvoimalautakunta päätti kokouksessaan 21.2.2024 § 17 jatkaa kaavan valmistelua kaavaluonnoksen VE2 pohjalta, joka sisälsi ympärivuotisen asumisen lisäksi myös vapaa-ajan asumista ja matkailua.

Kaavaehdotuksessa alueelle on osoitettu asumista (16 AO-tonttia á n. 3000 m², joilla rakennusoikeutta 350 k-m²) sekä vapaa-ajan asumista (16 RA-tonttia á n. 2000-2500 m², joilla rakennusoikeutta 100 k-m²). Kaavaehdotuksessa on mahdollistettu myös matkailun monipuolistaminen, osoittamalla rantaan rajautuva matkailualuevaraus (RM-tontti, kooltaan 1,5 ha, jolla rakennusoikeutta 3000 k-m²).

Asemakaavatarkastajien kokous pidettiin 3.6.2024. Kemin Energia ja Vesi Oy huomautti vapaa-ajan asumisen tontteja koskevan vesijohto- ja viemäriverkoston mahdollisista haasteista. Tämä kirjattiin kaavaselostukseen. Kaupungin tekninen puoli ehdotti laavulle johtavan kadun muuttamisesta puistoalueen kulkuyhteydeksi. Kaavaa muutettiin ehdotuksen mukaisesti. Muilla tarkastajilla ei ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Alueen metsäinen luonne on pyritty säilyttämään väljällä rakenteella. Rikkaan luonnonympäristön arvoja on turvattu erillisillä aluerajauksilla ja kaavaa koskevilla määräyksillä. Rantavyöhyke on jätetty rakentamisesta vapaaksi sen luontoarvojen vuoksi, samoin kuin alueen etelälaidan metsäalue (merkattu karttaan luo-aluevarauksella). Alueelle on määritetty erilliset rakentamistapaohjeet.

Kaavaehdotuksesta on tehty yritysvaikutusten arviointi. Sen johtopäätöksissä todetaan: *"Satamankankaan asemakaava mahdollistaa vetovoimaisen asuinrakentamisen ja matkailuelinkeinotoiminnan luonnonkauniilla ranta-alueella. Hanke palvelee kaupungin strategiaa."*

Liitteenä kooste valmisteluaineiston lausunnoista ja mielipiteistä sekä niihin valmistellut vastineet sekä asemakaavaehdotus. **Oheismateriaalina** kaavaselostus liitteineen.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy kaavan valmisteluaineiston, lausuntoihin ja mielipiteisiin esitetyt vastineet ja päättää asettaa asemakaavaehdotuksen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Päätös

Kalle Helske teki pohjaehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen. Helske esitti, että juoksuautojen ja tuliaseman suojelumerkinnästä luovutaan. Juha Puro, Jukka Kunnari ja Eero Tuokila kannattivat ehdotusta. Mikko Koivulehto ei kannattanut Helskeen ehdotusta.

Suoritettiin äänestys suullisesti Helskeen ehdotuksen ja pohjaehdotuksen välillä. Helskeen ehdotusta kannattavat äänestävät KYLLÄ, pohjaehdotusta kannattavat EI. Suullisesti suoritettussa äänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti: KYLLÄ 6, EI 4.

KYLLÄ: Eero Tuokila, Juha Puro, Kalle Helske, Jukka Kunnari, Mika Piiparinen ja Anne Sipola.
EI: Ensio Moisanen, Mikko Koivulehto, Pirkko Pehkonen ja Anniina Kumpula.

Helskeen ehdotus voitti äänestyksen.

Lautakunta hyväksyi lausuntoihin ja mielipiteisiin esitetyt vastineet, mutta palautti kaavan valmisteluun kokouksessa tehdyn suojelumerkinnän poiston osalta. Muilta osin kaavan valmisteluaineisto hyväksyttiin. Lautakunta päätti asettaa asemakaavaehdotuksen muutoksen jälkeen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.

Kaupunginhallitus 02.09.2024 § 256

Valmistelu kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen ja kaupungin geodeetti Paulus Rantajärvi

Kaupunginjohtaja päätti käyttää lautakunnan päätökseen otto-oikeutta. (Kemin kaupunki hallintosäännön 29 § 8.kohta) Otto-oikeuden käyttäminen tarkoittaa, että ko. viranomaisen päätös alistetaan ylemmän viranomaisen, tässä tapauksessa kaupunginhallituksen, päätettäväksi. Otto-oikeuden käyttämisen perusteena kaupunginjohtajan velvollisuus valvoa kunnan hallintoa ja taloutta.

Kaavan valmistelussa on kaavoitus on tehnyt ansiokasta työtä pyrkiessään sovittamaan mahdollisimman laajalti erilaiset toimet samaan kaavaan. Kaupungin kannalta on kuitenkin huomioitava, että ko. kaavan toteuttaminen yhdyskuntatekniikan osalta on alueelle varsin haastavaa ja kustannukset tulevat olemaan merkittävät. Tämä realiteetti on valmistelussa huomioitava ja tästä syystä asuinalueen kaavana valmistellun kaavan osalta on pohdittava tarkkaan mihin käyttöön alue kehittyy ja kuinka hyvin se palvelee sitä kokonaisuutta mikä on tavoitteena. Alueen kaavavalmistelun yhteydessä on kuntalaisilla ollut suoraan mahdollisuus vaikuttaa ja esittää toiveita alueen käyttöön liittyen.

Elinvoimalautakunnan kaavassa on ollut mukana sekä omakotitontteja, vapaa-ajan tontteja sekä matkailutoimintaa palveleva alue. Näiden toimintojen yhdistäminen samalla alueelle tuo yleensä merkittäviä haasteita, erityisesti vakinaisen asumisen ja liiketoiminnan yhteensovittamisen suhteen. Samoin vapaa-ajan yhdistäminen vakinaiseen asumiseen edellyttää huolellista

rakentamisen velvoitteiden arviointia, millaiseksi alueen profiili tulee kehittymään tulevaisuutta silmällä pitäen.

Kaupunginjohtajan näkemyksen mukaan kaavaa tulisi päivittää siten , että:

1. Matkailutoimintaa palveleva alue tulee poistaa korttelista 3608 ja ko.kortteli muutetaan vapaa-ajan tonteiksi, kuitenkin siten, että rantaviiva säilyy yleisenä alueena kuten muissakin kortteleissa
2. Korttelit 3605, 3606 ja 3607 muutetaan vapaa-ajan asumisen sijasta vakinaisen asumisen käyttöön
3. Riittävän tonttikoon varmistamiseksi kortteleissa 3605, 3606 ja 3607 sekä 3608 tarkistetaan mahdollisuuksien mukaan kortteleiden rajoja maankäytön mahdollistamiseksi
4. Vapaa-ajan asuntojen tonttien osalta kaavoituksessa huomioidaan velvollisuus liittyä kunnalliseen vesijohto ja viemäriverkkoon ja rakennuslupia myönnettäessä tulee määritellä rakennustöiden aloittamisajankohta ja riittävä taso rakennusoikeuden käyttämiseksi.

Näillä muutoksilla kaavan kokonaisuudessa profiili vahvistuu vakinaisen asumisen suhteen ja samalla mahdollistetaan vapaa-ajan asuminen kuten kuntalaispalautteissa oli toivottu. Samalla kaikki alueen tontit tulevat olemaan kunnallisen vesi- ja viemäriverkon piirissä ja alue pysyy vahvasti merellisenä rauhallisen alueen vakinaisen asumisalueen profiilissä, jossa tontit ovat riittävän hyvän kokoisia. Esitetyllä tavalla vakinaisen asumisen tonttien määrä nousee 16 tontista 26:een ja vapaa-ajantonttien määrä muuttuu 16 tontista 12:sta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä kaupunginjohtajan otto-oikeuden käytön tietoon saatetuksi ja päättää palauttaa kaavan esityksessä olevalla tavalla uudelleen valmisteluun kaupungin kokonaisedun mukaisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä kaupunginjohtajan otto-oikeuden käytön tietoon saatetuksi ja päättää palauttaa kaavan esityksessä olevalla tavalla uudelleen valmisteluun kaupungin kokonaisedun mukaisesti.

Elinvoimalautakunta 25.09.2024 § 66

Valmistelu

Kaavoitusarkkitehti Saija Alakare 18.9.2024, puh. 050 410 2969.

Kaavoitus on valmistellut Satamankankaan asemakaavan uudelleen kaupunginhallituksen päätöksen mukaisena. Myös aiempi elinvoimalautakunnan päätös 2. maailmasodan aikaisten jäänteiden suojelumerkinnän poistamisesta on huomioitu. Matkailutoimintaa palveleva alue on poistettu. Korttelirakennetta on muutettu siten, että vakinaista asumista on osoitettu aiempaa enemmän, yhteensä 27 tonttia. Vapaa-ajan asumista on osoitettu 12 tonttia. Katurakenne on suunniteltu siten, että vapaa-ajan asumiselle on erillinen katuyhteys irrallaan pientalokortteleista.

Kaupunginhallituksen päätöksessä oli lisäksi edellytetty seuraavaa:
”Vapaa-ajan asuntojen tonttien osalta kaavoituksessa huomioidaan velvollisuus liittyä kunnalliseen vesijohto ja viemäriverkkoon ja rakennuslupia myönnettäessä tulee määritellä rakennustöiden aloittamisajankohta ja riittävä taso rakennusoikeuden käyttämiseksi.”
Kaavaehdotuksen nähtävilläolon yhteydessä esitetään myös vesihuollon

toiminta-alueen laajentaminen kaavoitettavalle alueelle. Näin toiminta-alue voidaan vahvistaa kaavan hyväksymisen yhteydessä.

Tonttien vuokrauksen tai myynnin yhteydessä voidaan edellyttää velvollisuus liittyä kunnalliseen vesijohto- ja viemäriverkostoon. Tästä, kuten myös rakentamisen aikataulusta ja määrästä, voidaan sopia tontinluovutusehdoissa. Asia on kirjattu myös rakentamistapaohjeisiin. Asemakaavatarkastajien kokous pidettiin 16.9.2024. Kaavaehdotusta tarkennettiin tarkastajien huomioiden mukaisesti.

Lautakunnan aiemmassa päätöksessä hyväksytyjä valmisteluvaiheen lausuntojen vastineita on päivitetty 2. kaavaehdotuksen mukaiseksi. Muutoksia on esitetty mm. vastineisiin, jotka koskevat Elyn lausunnossa esiin nostettuja 2. maailmansodan aikaisia juoksuautoja ja tulasemaa sekä uhanalaisen perhoslajin elinympäristöä. Mielenpitoista vastineita on tarkennettu huomiolla matkailualuevarauksen poistamisesta.

Alueen keskellä sijaitsee uhanalaisen perhoslajin elinympäristö, jolla ei edellisen inventoinnin perusteella ole havaittu lajia. Kaupunginhallituksen päätöksen mukainen toinen kaavaehdotus ei säilytä ko. ympäristöä, vaan sen kohdalle sijoittuu rakentamisalueita. Linnustoselvityksen perusteella alueella on runsaslajinen linnusto. Luo-aluevaraus turvaa osin lintujen elinympäristöjä.

Kaavaehdotuksen valmisteluaineistoa ei olla vielä kaikilta osin ehditty päivittää 2. kaavaehdotuksennähtävällepanoa varten. Rakentamistapaohjeita tulee päivittää uusien aluevarausten mukaisesti, mutta niiden ohjausperiaatteet säilytetään aiemman esityksen kaltaisina.

Muokatusta asemakaavaehdotuksesta on tehty uusi yritysvaikutusten arviointi. Kaavaehdotus poistaa alueelta matkailun kehittämismahdollisuuden. Yritysvaikutusten arvioinnin yhteenvedossa on todettu: *"Satamankankaan asemakaava mahdollistaa vetovoimaisen asuin- ja lomarakentamisen luonnonkauniilla ranta-alueella. Hanke palvelee kaupungin strategiaa."*

Liitteenä kooste valmisteluaineiston lausunnoista ja mielipiteistä sekä niihin valmistellut uudet vastineet sekä 2. asemakaavaehdotus.

Oheismateriaalina kaavaselostus liitteineen.

Esittelijä	Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka
Päätösehdotus	Lautakunta hyväksyy kaavan valmisteluaineiston kaupunginhallituksen päätöksen mukaisena, hyväksyy lausuntoihin ja mielipiteisiin esitetyt uudet vastineet ja ja päättää asettaa 2. asemakaavaehdotuksen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot.
Päätös	Anniina Kumpula esitti päätökseen eriävän mielipiteen, joka on liitteenä. Lautakunta hyväksyi kaavan valmisteluaineiston kaupunginhallituksen päätöksen mukaisena, hyväksyi lausuntoihin ja mielipiteisiin esitetyt uudet vastineet ja päättää asettaa 2. asemakaavaehdotuksen MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville sekä pyytää MRA 28 §:n mukaisesti keskeisten viranomaisten lausunnot

Valmistelu

Kaavoitusarkkitehti Saija Alakare 13.11.2024, puh. 050 410 2969.

Satamankankaan asemakaavaehdotus pidettiin nähtävillä 9.10.-8.11.2024. Aineistosta saatiin kuusi (6) lausuntoa ja kaksi (2) muistutusta. Lausunnot saatiin Lapin Ely-keskukselta, Tornionlaakson museolta, Lapin pelastuslaitokselta, Kemin Energia ja Vesi Oy:ltä (kaksi erillistä lausuntoa) sekä Simon kunnalta.

Kahdessa yksityishenkilön jättämässä muistutuksessa kritisoitiin alueen kaavoittamista vedoten kaupungin taloustilanteeseen, kaupunkirakenteeseen, tonttitarpeeseen sekä Satamankankaan luontoarvoihin liittyen. Molemmat muistutukset viittasivat myös Lounais-Lapissa aiemmin julkaistuihin mielipidekirjoituksiin, joissa tuotiin esiin muun muassa alueen luontoarvoja.

Lapin pelastuslaitoksen, Simon kunnan sekä Kemin Energia ja Vesi Oy:n lausunnot eivät tuoneet täydennys- tai muutostarpeita kaavaehdotukseen.

Lapin Ely-keskuksen lausunnossa nostettiin esiin täydennystarpeita koskien rantavyöhykkeen uhanalaista lajistoa. Kaavaehdotuskarttaan on tarkennettu rannan s-10 -aluevarauksia ja muutettu sen myötä vähäisesti moottorikelkkareitin linjausta. Karttaan on lisäksi tarkennettu tulvavaara-alueita koskevaa merkintää. Tarkennusten katsotaan olevan pieniä teknisiä tarkennuksia, jotka eivät aiheuta kaavaehdotuksen uudelleen nähtävillä panoa. Kaavaselostukseen on täydennetty muun muassa vaikutusten arviointiin liittyviä seikkoja.

Sekä Lapin Ely-keskus, että Tornionlaakson museo pitivät alueelle sijoittuvan 2. maailmansodan aikaista puolustusasemaa koskevaa kokonaisuutta kaava-aineistossa puutteellisenä. ELY-keskus totesi, että suojelumerkinnän poistamista ei oltu perusteltu. Lausunnossa todettiin seuraavaa: *"Ely- keskus katsoo, että asemakaavan vaikutuksia ei ole selvitetty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla rakennetun kulttuuriympäristön osalta."* Myös museon lausunnossa viitattiin samaan.

Lautakunnan perustelut suojelumerkinnän poistamiselle tulee täydentää kokouksessa. (Ehdotusvaiheen lausunnot ja vastineet sivut 4-5.)

Tornionlaakson museo on inventoinut kohteen marraskuun alussa ja on toimittamassa kaavoitukselle tiedot inventoinnin tuloksista 19.11.2024. Aineisto toimitetaan lautakunnalle viimeistään kokouksessa.

Liitteenä hyväksyttävä asemakaavaehdotus ja ehdotusvaiheen lausunnot, muistutukset ja vastineet. **Liitteenä** kaavaselostus liitteineen.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka

Päätösehdotus

Lautakunta täydentää vastineisiin 2. maailmasodan aikaisen puolustusaseman suojelumääräyksen poistamisen perustelut ja päättää hyväksyä kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen sekä muistutusten vastineet. Lisäksi lautakunta hyväksyy asemakaavaehdotuksen sekä esittää asemakaavan edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Lautakunta lähettää päätökset tiedoksi muistutusten jättäjille.

Päätös Lautakunta perusteli suojelumerkinnän poistamista: Muinaismuistolaki ei edellytä 2. maailmansodan aikaisen puolustusaseman suojelua. Vastaavia merkittävämpiä suojelukohteita löytyy muualta. Lautakunta käyttää paikallista harkintaa suojelumerkinnän osalta.

Lautakunta täydensi vastineisiin 2. maailmansodan aikaisen puolustusaseman suojelumääräyksen poistamisen perustelut ja päätti hyväksyä kaavaehdotuksesta saatujen lausuntojen sekä muistutusten vastineet. Lisäksi lautakunta hyväksyi asemakaavaehdotuksen sekä esittää asemakaavan edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Lautakunta lähettää päätökset tiedoksi muistutusten jättäjille.

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 374

Valmistelu Elinvoimalautakunta on valmistellut Satamakankaan kaavaesityksen

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee Elinvoimalautakunnan esityksen tietoon saatetuksi, hyväksyy sen osaltaan ja esittää kaavan edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Elinvoimajohtaja Kimmo Heikka selosti asiaa kokouksessa.

Kaupunginhallitus merkitsi Elinvoimalautakunnan esityksen tietoon saatetuksi, hyväksyi sen osaltaan ja esittää kaavan edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Kaupunginvaltuusto 09.12.2024 § 110 12/10.02.03/2024

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kaavan.

Päätös Tuula Mäkinen esitti, että kaavaa ei hyväksytä.

Mäkisen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan.